

ความพึงพอใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหาร

โรงเรียนปทุมคงคาประชานิรมิต

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31

นายวราพงษ์ นิธิกรณย์เลิศ*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ทำขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารโรงเรียนปทุมคงคาประชานิรมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนปทุมคงคาประชานิรมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 132 คน เครื่องมือที่ใช้ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ประเภทของข้อมูล เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ มีทั้งหมด 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ โดยผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแล้วมีค่าความเชื่อมั่น 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้ค่า T (Independent Samples t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้ 1. ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านการบริหารงานทั่วไป รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ 2. ผลเปรียบเทียบที่มีเพศต่างกันพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3. ผลเปรียบเทียบประสบการณ์ต่างกัน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ

การบริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทนำ

ในปัจจุบันนี้การศึกษานับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคนไทยทุกคน คนที่มีการศึกษาสูง โอกาสที่จะมีความสุขและมีความเจริญก้าวหน้าในชีวิตย่อมมีมากกว่าคนกลุ่มอื่น ๆ ตามไปด้วย การศึกษาสูงอย่างเดียวยังไม่พอเพราะปัจจุบันสังคมหรือผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญกับสถานศึกษาที่มีคุณภาพและมีชื่อเสียงให้เป็นแหล่งการศึกษาของบุตรหลานด้วย ทำให้สถานศึกษาต่าง ๆ มีการแข่งขันกันพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้ปกครองนักเรียนซึ่งปัจจุบันนี้ต้องยอมรับว่าผู้ปกครองนักเรียนได้รับการศึกษาดีและมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาบุตรหลานในด้านการศึกษา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมได้ เพราะการศึกษเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นในทุก ๆ ด้านเป็นไปตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดโดยระบุไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างเป็นสุข รัฐบาลจึงมีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 มีเจตนารมณ์ เพื่อให้ส่วนราชการต้องปฏิบัติงานโดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ ระบบการศึกษาไทยจึงมีการปฏิรูประบบราชการเพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการ ตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ และให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกระทรวงศึกษาธิการนั้นได้มีการดำเนินงานโดยการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 39 “ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง” การกระจายอำนาจไปสู่การปฏิบัติดังกล่าว ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ.2558 – 2564) มีวิสัยทัศน์ คือ ทัดเทียม เรียนรู้ตลอดชีวิต เชิดชูคุณธรรม มีสัมมาชีพ เสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขัน นำสังคมสู่ประชาคมโลก แบ่งออกเป็น 6 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 ปฏิรูปครู ประเด็นที่ 2 ปฏิรูปการเรียนรู้ ประเด็นที่ 3 เพิ่มการกระจายโอกาสและคุณภาพอย่างทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำ ประเด็นที่ 4 ปฏิรูประบบการบริหารจัดการ ประเด็นที่ 5 ผลิดและพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน ประเด็นที่ 6 ปรับระบบการใช้ ICT เพื่อการศึกษา จะเห็นได้ว่าประเด็นที่ 4 ปฏิรูประบบการบริหารจัดการเป็นปัจจัยที่สำคัญในการปฏิรูปการศึกษาปัจจัยหนึ่ง และแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ถือเป็นแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศ มีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” ซึ่งการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาคน

และยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ที่มุ่งหวังให้มีการใช้ทรัพยากรทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรได้อย่างคุ้มค่า ไม่เกิดการสูญเปล่า และมีความคล่องตัวซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านประสิทธิภาพนั้น การจะพัฒนาคน พัฒนาประเทศ ปัจจัยด้านการศึกษา และการบริหารจัดการเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่ง

จากการที่โรงเรียนปัทมราชประชานิรมิต เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ แต่ยังมีงบประมาณในการบริหารงานโรงเรียนไม่เพียงพอ และผู้บริหารมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย เนื่องจากเกษียณอายุราชการ หรือการย้ายตำแหน่ง ส่งผลให้ขาดแคลนผู้บริหารในตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารงานสถานศึกษาซึ่งการบริหารสถานศึกษาของคณะผู้บริหารจึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมให้สังคมมีส่วนร่วม และตอบสนองความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารโรงเรียนปัทมราชประชานิรมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบความพึงพอใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารโรงเรียนปัทมราชประชานิรมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนปัทมราชประชานิรมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 132 คน ได้มาโดยเทียบสัดส่วนตามการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และได้เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น แบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้ 1. เพศ 2. ประสบการณ์ทำงาน

ตัวแปรตาม แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1. การบริหารงานวิชาการ 2. การบริหารงานงบประมาณ 3. การบริหารงานบุคคล 4. การบริหารงานทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ประเภทของข้อมูล เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ มีทั้งหมด 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ประกอบไปด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารโรงเรียนปึกธงชัยประชานิรมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้ ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารโรงเรียน เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือ สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเรื่องที่จะศึกษา นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในด้านความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่า IOC ซึ่งคัดข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00 และพิจารณาความเหมาะสมในการใช้ภาษา และการสื่อความหมายของข้อความ ซึ่งค่า IOC ที่ได้มีค่าตั้งแต่ 0.6-1.00 จำนวน 40 ข้อ แล้วนำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่น 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบความพึงพอใจ จำแนกตามเพศ โดยใช้ ค่า T (Independent Samples Test) เปรียบเทียบความพึงพอใจ จำแนกตามประสบการณ์ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) หากมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 132 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานอยู่ระหว่าง 10 – 20 ปี มากที่สุด รองลงมาได้แก่ต่ำกว่า 10 ปี และมากกว่า 20 ปี ตามลำดับ

2. ความพึงพอใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารโรงเรียนปึกธงชัยประชานิรมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วสรุปได้ดังนี้

- 2.1 ด้านการบริหารวิชาการ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความพึงพอใจต่อการบริหารโรงเรียนปึกธงชัยประชานิรมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 อยู่ใน

ระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการโดยให้ความรู้ที่มีประโยชน์แก่ผู้ปกครองและชุมชน ระดับมาก

2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความพึงพอใจต่อการบริหารโรงเรียนปัทมราชประชานิรมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 อยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ จัดทำบันทึกรายรับ รายจ่าย เป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้ และเปิดเผยต่อชุมชน ระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ รายงานผลการดำเนินงานการใช้เงินให้ผู้ปกครองและชุมชนรับทราบทุกปี ระดับมาก มีการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ระดับมาก

2.3 ด้านการบริหารบุคคล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความพึงพอใจต่อการบริหารโรงเรียนปัทมราชประชานิรมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 อยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การวางแผนอัตรากำลังคนและบุคลากรในสถานศึกษาให้เหมาะสมและเพียงพอต่อนักเรียน ระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ส่งเสริมการรักษาวินัยของบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ชุมชน ระดับมาก

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความพึงพอใจต่อการบริหารโรงเรียนปัทมราชประชานิรมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 อยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนระดับมาก และมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดกิจกรรม อย่างหลากหลาย ตามความสนใจ และความถนัดของนักเรียน ระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อแสวงหาความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนงานการศึกษา ระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนปัทมราชประชานิรมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านไม่แตกต่าง

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนปัทมราชประชานิรมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ดังนี้

4.1 ด้านการบริหารวิชาการ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี กับ ประสบการณ์มากกว่า 20 ปี มีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนปัทมราชประชานิรมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 ด้านการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า

4.5 โดยภาพรวม ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี กับ ประสบการณ์มากกว่า 20 ปี และข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ระหว่าง 10-20 ปี กับ ประสบการณ์มากกว่า 20 ปี มีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนปึกธงชัยประชานิรมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดย ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี และข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มี ประสบการณ์ระหว่าง 10-20 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มี ประสบการณ์มากกว่า 20 ปี ส่วนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์อื่นๆ ไม่แตกต่าง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการ บริหารโรงเรียนปึกธงชัยประชานิรมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การแสดงความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหาร โรงเรียนปึกธงชัยประชานิรมิต ความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ โรงเรียนปึกธงชัยประชานิรมิตมีการบริหารงานสอดคล้องกับทฤษฎีองค์การแบบราชการ ประกอบด้วยหลัก 6 ประการ ได้แก่ หลักการกฎหมายและเหตุผล หลักสายการบังคับบัญชา หลักระบบคุณธรรม หลักการ กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างมีแบบแผน หลักการฝึกอบรม และหลักการไม่ยึดหลักบุคคล เมื่อ พิจารณารายด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านบริหารงานทั่วไป ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานงบประมาณความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารงานวิชาการ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และอันดับสุดท้ายคือด้านการบริหารงานบุคคล ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากปัจจุบันสภาพแวดล้อมในโรงเรียน อาทิเช่น อาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมอื่นๆเริ่มทรุดโทรม ส่งผลให้ผู้บริหารเน้นการปรับปรุง ซ่อมแซมสภาพแวดล้อมให้พร้อมใน การจัดการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความพึงพอใจในด้านการบริหารงานทั่วไปมากที่สุด และด้านอื่นๆรองลงมา อาทิเช่น ด้านบริหารงานงบประมาณ วิชาการ และด้านบริหารงานบุคคล ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิรณันต์ สุขสมบูรณ์ (2553) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการ บริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนวัดราษฎร์รังสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานผู้บริหาร โรงเรียนวัดราษฎร์รังสรรค์ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านซึ่งอภิปรายในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ด้านที่ 1 กลุ่มบริหารงานวิชาการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร และใช้เอกสารประกอบหลักสูตรได้ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทำให้หน่วยงานทั้งในระดับกรม และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องจัดอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นใช้ในโรงเรียนตนเองได้ ส่งผลให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สามารถที่จะจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในช่วงชั้นที่ตนเองสอนได้อย่างสอดคล้องกับแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบการวัดประเมินผลเป็นอย่างดี และการบริหารงานที่สนับสนุนบุคลากรในการดำเนินงาน การจัดทำห้องเรียนคุณภาพเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อศินีย์ สุพรรณนนท์ (2553) ที่ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยรวม ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแม่สรวย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแม่สรวย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 การบริหารสถานศึกษานั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทที่สำคัญที่ทำงาน ทั้ง 4 ได้แก่การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ซึ่งจะต้องแสดงบทบาทให้เหมาะสมและปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์ เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีความมุ่งมั่น และร่วมมือกัน ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ โดยยึดวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นหลัก ถ้าผู้บริหารแสดงบทบาทได้อย่างเหมาะสมจะทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงศึกษาเพื่อจะให้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มาประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ด้านที่ 2 กลุ่มบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่าผู้บริหารบริหารงานสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจในการทำงาน ซึ่งทฤษฎีแรงจูงใจในการทำงานแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ คือเชิงเนื้อหา และเชิงกระบวนการ อาทิเช่น การบริหารงานที่ตอบสนองในด้านปัจจัย 4 ตอบสนองความต้องการมีส่วนร่วมพหุกับคนอื่น การบริหารงานเพื่อตอบสนองความเจริญก้าวหน้า สอดคล้องกับงานวิจัยของบุษกร วงศ์สุวรรณ (2553) ที่ศึกษาความพึงพอใจการปฏิบัติงานของครูการศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดยโสธร ผลการศึกษพบว่าความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูการศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดยโสธร ทั้ง 7 ด้าน คือด้านความพึงพอใจในความสำเร็จในการทำงาน ด้านความพึงพอใจในหน้าที่รับผิดชอบ ด้านความพึงพอใจในตำแหน่งงาน ด้านความพึงพอใจในการปกครอง

ของผู้บังคับบัญชา ด้านความพึงพอใจในความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านความพึงพอใจในรายได้ และสวัสดิการด้านความพึงพอใจในความมั่นคงปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

ด้านที่ 3 กลุ่มบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้บริหารได้บริหารงานงานบุคคลตามหลักการดำเนินงานที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ดังนี้ การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย และการออกจากราชการ นอกจากนี้ ผู้บริหารได้สร้างองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 9 องค์ประกอบ (สุรเชษฐ์ ผลรัตน์ สกฤต, 2552) ข้อที่ 5 ความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน หมายถึงโอกาสที่ผู้ปฏิบัติงานจะได้รับการพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนเงินเดือนการเลื่อนตำแหน่งการศึกษาต่อ การดูแล ฝึกอบรมรวมถึงความมั่นคงที่ได้รับจากความคุ้มครองจากกฎหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของประจักษ์ศักดิ์ สถิติน้อย (2553) ที่ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูและผู้บริหารที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนบ้านศรีทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครู และผู้บริหารที่มีต่อการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนบ้านศรีทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขตทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 4 กลุ่มบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้บริหารได้บริหารงานตามขอบข่ายที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด อาทิ เช่น การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป การจัดสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมและประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่นการจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน งานบริหารสาธารณะ และงานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่นสอดคล้องกับงานวิจัยของมนตรี ดวงสิน (2553) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดเก่า สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่ ผลการวิจัยพบว่าระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารทั่วไป ด้านบริหารงานงบประมาณ และด้านบริหารวิชาการ

2. จากผลการเปรียบเทียบการศึกษาระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารโรงเรียนปัทมราชประชานิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาเขต 31 จำแนกตามเพศ พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน เพราะผู้บริหารได้บริหารงานอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันไม่มีความลำเอียงต่อเพศใดเพศหนึ่ง

3. จากผลการเปรียบเทียบการศึกษาความพึงพอใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารโรงเรียนปทุมธานี 31 จังหวัดนนทบุรี พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี และ ประสบการณ์ 10-20 ปี มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะผู้บริหารจะบริหารงาน 4 ฝ่ายโดยให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานเกิดเข้าใจองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 9 องค์ประกอบ (สุรเชษฐ์ ผกาวรัตน์สกุล, 2552: 25-26) เช่น โครงสร้างองค์การ ลักษณะงาน ความมีอิสระในการทำงาน ความสำเร็จในการทำงาน ความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน เงินเดือนและสวัสดิการ การปกครองบังคับบัญชา สภาพการทำงาน และสัมพันธภาพในการทำงาน ส่งผลให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี และ 10-20 ปีเกิดความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ความพึงพอใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนปทุมธานี 31 จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามประสบการณ์ แยกเป็นรายด้านกลุ่มประสบการณ์ ต่ำกว่า 10 ปี มีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนปทุมธานี 31 จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 ด้านการบริหารวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 อาจเป็นเพราะมีความเข้าใจในองค์ประกอบในการทำงาน และได้รับการตอบสนองปัจจัยด้านตัวกระตุ้น 6 ประการ ตามทฤษฎีสองปัจจัยของเฮิร์ชเบอร์เกอร์ เช่น ความสัมฤทธิ์ผล การยอมรับนับถือจากผู้อื่น ลักษณะงานที่น่าสนใจ ความรับผิดชอบ โอกาสที่จะเจริญก้าวหน้า การเจริญเติบโต ส่งผลให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี พึงพอใจในด้านการบริหารวิชาการ

ความพึงพอใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนปทุมธานี 31 จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามประสบการณ์ แยกเป็นรายด้านกลุ่มประสบการณ์ ต่ำกว่า 10 ปี และอายุ 10-20 ปี มีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนปทุมธานี 31 จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 ด้านการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ซึ่งผู้บริหารบริหารงานสอดคล้องกับทฤษฎีองค์การแบบราชการ ประกอบด้วยหลัก 6 ประการ (วีรสิทธิ์ ชินวัฒน์, 2557) ได้แก่ หลักการกฎหมายและเหตุผล หลักสายการบังคับบัญชา หลักระบบคุณธรรม หลักการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างมีแบบแผน หลักการฝึกอบรม หลักการไม่ยึดหลักบุคคล

ความพึงพอใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนปทุมธานี 31 จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามประสบการณ์ แยกเป็นรายด้านกลุ่มประสบการณ์ ต่ำกว่า 10 ปี และอายุ 10-20 ปี มีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนปทุมธานี 31 จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 ด้านการบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการบริหารงานตามหลักมนุษยสัมพันธ์ โดยผู้บริหารมีความเชื่อว่าคนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารงานและให้ความสำคัญของคนในงานด้านต่างๆ และต้องการขวัญและกำลังใจในการทำงาน

ความพึงพอใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนปัทมราชประชานิรมิต จำแนกตามประสบการณ์ แยกเป็นรายด้านกลุ่มประสบการณ์ ต่ำกว่า 10 ปี และอายุ 10-20 ปี มีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนปัทมราชประชานิรมิต สังกัดสำนักเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 ด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการบริหารงานที่สำคัญไว้ 13 ประการ (วิริทธิ์ ชินวัฒน์..2557) เช่นค จัดแบ่งงานตามความชำนาญอย่างมีสัดส่วน กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบไว้ให้ชัดเจน มีวินัยเพื่อเป็นหลักในการทำงานให้ราบรื่น มีเอกภาพในการบังคับบัญชา เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้ว่าใครเป็นผู้บังคับบัญชา และเป็นผู้ออกคำสั่ง ให้มีเอกภาพในการอำนวยการเพื่อให้งานดำเนินไปตามแผน และบรรลุวัตถุประสงค์ ให้ปฏิบัติงานทุกคนได้รับค่าตอบแทน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบทบาทหน้าที่การบริหารโรงเรียนในด้านต่างๆ ของผู้บริหารโรงเรียน
2. ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรค วิธีการแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31

เอกสารอ้างอิง

บุษกร วงศ์สุวรรณ. (2553). การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูการศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ประจักษ์ศักดิ์ สถิตน้อย. (2553). ความพึงพอใจของครู และผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนบ้านศรีทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

พริณันต์ สุขสมบูรณ์. (2553). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์รังสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

มนตรี ดวงสิน. (2553). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารของโรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดเก่า สังกัดเทศบาลเมืองกระบี่. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

สุรเชษฐ์ ผกาวรัตน์สกุล. (2552). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ภาคนครหลวง 2 งานนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา .

อัสนีย์ สุพรรณนนท์. (2553). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอมะนัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2. วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.